

Dr Nicole Van Israël

Alle kwalificaties groot en klein: wie ziet het bos door de bomen nog?

Een update over kwalificaties in de cardiologie van de kleine huisdieren.

Zowel bij dierenartsen als bij het brede publiek is er veel verwarring rond de verschillende kwalificaties die behaald kunnen worden in de kleine huisdieren (KHD)cardiologie en rond de titels die gebruikt worden om de bekwaamheid in dit vakgebied naar voor te schuiven.

Op Europees niveau is er slechts één kwalificatie waarbij het toegelaten is de titel van specialist (European Specialist™) te gebruiken maar de meeste Europese landen hebben een specifiek nationaal systeem en richtlijnen betreffende veterinaire certificering in cardiologie. Enkel door het EBVS erkende specialisten mogen hun logo gebruiken.

ALGEMEENHEDEN

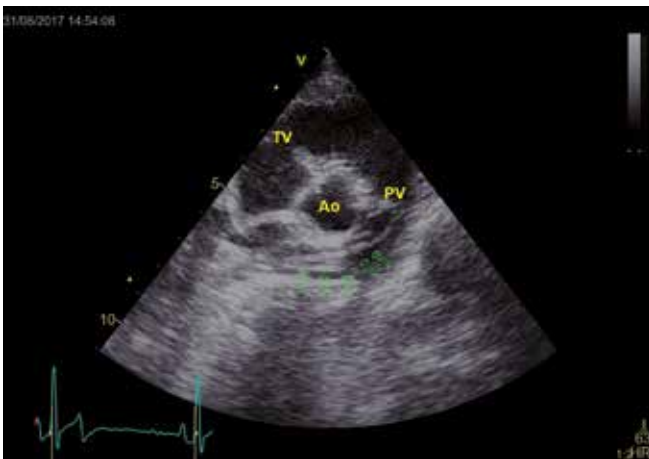
In België wordt de diergeneeskunde zoals geweten gereguleerd door de Orde der Dierenartsen, bestaande uit een Franstalige en Nederlandstalige Gewestelijke Raad. In België bestaan er geen kwalificaties in de diergeneeskundige cardiologie, maar het is dierenartsen toegestaan de erkende afkortingen te gebruiken van kwalificaties die behaald werden in het buitenland. Desalniettemin mag de titel van specialist enkel gebruikt worden na een voorafgaande goedkeuring door de Orde. Iedere allusie naar een mogelijke specialisatie (spec., specialisatie in, specialist in

opleiding, enz...) is verboden zonder deze expliciete toestemming.

De Hoge Raad erkent op dit ogenblik enkel de diploma's uitgereikt door de respectievelijke Europese en Amerikaanse boards of Veterinary Specialisation (EBVS, ABVS) die de respectievelijke Colleges overziet (bv. ECVIM-CA Cardiology; ACVIM subspecialty Cardiology). Een PhD, MSc, DESV, Certificate mag vermeld worden maar is dus geen erkenning tot specialist.

"Art 8 van de Code der Plichtenleer stipuleert dat de dierenarts zijn behaalde

diploma's mag bekend maken, evenals de titels die door de Hoge Raad erkend zijn. De Hoge Raad heeft tot op heden enkel de specialisaties uitgereikt door de Europese colleges en de Amerikaanse Boards en Colleges erkend. Enkel voor deze die vermeld zijn via de website van de NGROD mag je de term "specialist" gebruiken. Daarnaast mag er enkel melding gemaakt worden van behaalde diploma's (zoals bvb vakdierenarts) of getuigschriften, zonder zichzelf echter specialist te noemen in deze materie. Indien men een beperking wil aangeven naar het cliënteel, past enkel de vermelding: "met een bijzondere interesse voor... (diersoort of vakgebied)".

Figuur 1: Doppler echocardiografie: rechter parasternale korte-as beeld met *Dirofilaria immitis* (hartwormen) in de pulmonalisarterie (longslagader).

EBVS European Veterinary Specialist in Small Animal Cardiology™

Dit is de hoogste kwalificatie in KHD cardiologie in Europa en wordt uitgereikt door de European College of Veterinary Internal Medicine-Companion Animals (Cardiology) (www.ecvim-ca.org) onder goedkeuring van de European Board of Veterinary Specialisation (EBVS) (<https://ebvs.eu/>). De EBVS is een overkoepelende organisatie voor diergeneeskundige specialisatie in Europa, samengesteld uit- op het ogenblik van het schrijven van dit artikel- 27 'Colleges' waaronder de European College of Veterinary Internal Medicine- Companion Animals (ECVIM-CA). Om erkend te worden als European Veterinary Specialist™ in Small Animal Cardiology moet allereerst het Europees Diploma behaald worden dat wordt uitgereikt door de 'College of Veterinary Internal Medicine subspecialty Cardiology' (DipECVIM-CA (cardiology)). Dit programma bestaat uit allereerst het voltooien van een 1-jarig "internship" aan een door het College erkend opleidingscentrum of een 2-jarige equivalente ervaring in een hoogkwalitatieve privépraktijk. Daarna volgt een "residency". Een cardiology residency is een minimum 3-jaar durende opleiding aan een erkende universiteit of ander erkend opleidingscentrum onder supervisie van erkende cardiologie specialisten. Pas na voltooiing van het internship en de residency en goedkeuring van dit traject door het College kan men zich kandidaat stellen voor het examen ter diplomering (DipECVIM-CA Cardiology). Naast het behalen van dit Diploma worden door de EBVS een aantal bijkomende eisen gesteld om erkend te worden als European

Specialist™: allereerst moet de behaalde specialisatie ook daadwerkelijk worden uitgeoefend. Dit houdt in dat gemiddeld minstens 24 uur per week moet worden besteed aan het uitvoeren van klinische consultaties/interventies. Alternatieve activiteiten kunnen eveneens worden erkend als 'uitoefening' en specifieke details moeten worden aangeleverd bij elke (re)evaluatie. Houders van het Diploma die geen praktijk uitoefenen zijn waardevolle leden van de College en genieten alle voordelen maar kunnen geen residents begeleiden. Zij behouden het recht de titel DipECVIM-CA te gebruiken maar kunnen zichzelf geen European Specialist™ noemen. Verder wordt van de kandidaat vereist dat zij/hij regelmatig publiceert op nationaal en/of internationaal niveau en dat zij/hij (intern) nationale congressen bijwoont betreffende de gekozen specialisatie om maximaal op de hoogte te blijven van de ontwikkeling in het gekozen vakgebied. De status van European Specialist™ wordt om de 5 jaar herzien. Op de EBVS-website kan een lijst worden gevonden van alle erkende specialisten in cardiologie (<https://ebvs.eu/specialists>).

NB. Er is over de laatste decennia wel een duidelijke evolutie zichtbaar in de vereisten die het ECVIM-CA -College stelt ter kwalificering tot Diplomate in Cardiologie. Waar in de beginjaren het College vooral bestond uit founding members en de facto Diplomates (status verkregen op basis van ervaring, reputatie en publicaties), zijn begin de jaren tweeduizend de eerste specialisten afgestudeerd na examinatie. Indertijd werd cardiologie duidelijk aanzien als een volwaardige subspecialisatie van Inwendige Ziekten,

en was een grondige kennis van deze laatste noodzakelijk om de laatste horde van subspecialisatie tot cardioloog te nemen. Dezer dagen concentreert de opleiding zich veel meer op cardiologie, en de kennis van inwendige ziekten wordt op een zijspoor geschoven. Voor meer details ivm deze wijziging: www.ecvim-ca.org/rev-cardio.

Doctor of Philosophy

Een PhD of Doctor of Philosophy titel betreft een research-doctoraat in een heel specifiek deel van een vakgebied (bv biomarkers bij HCM) en is de hoogste academische kwalificatie die men kan bekomen. Het is een onderzoekstitel en het duidt dus niet op wijddragende klinische kennis. Deze graad kan alleen verkregen worden door het schrijven en verdedigen van een thesis, vergelijkbaar met het doen van promotie-onderzoek. Het behalen van een PhD duurt meestal minimum een viertal jaren.

Master in Science by Research

Een MSc of Masters in Science by Research is een postuniversitair diploma dat aangeeft dat de kandidaat een bijkomende opleiding in het wetenschappelijk onderzoek heeft genoten en dat hij/zij door het verdedigen van een thesis heeft aangetoond over een diepgaande kennis te beschikken in het gekozen onderwerp en dat hij/zij daarenboven capabel is om onafhankelijk onderzoek te voeren. Een MSc kan al na 1 jaar verkregen worden. Het is de heel kleine broer van een PhD en wordt dikwijls gecombineerd met een klinische opleiding.

Diplome d'Etudes Spécialisées (DES)

Deze oude titel is in 2005 vervangen geworden door een complementair Masters Diploma. Er is in België geen cardiologiekwalificatie met deze titel, enkel kwalificaties in de Inwendige Ziekten en Chirurgie van de KHD. De Universiteit van Luik heeft indertijd deze titel uitgegeven aan dierenartsen die een 3-jarige residentie hebben voltooid in hun structuur, maar zonder enige vorm van examinatie. Het is een veel misbruikte kwalificatie want het is absoluut geen specialistentitel.

Certificate in Cardiology

Een Certificate is het eerste niveau van kwalificatie na het behalen van het diploma van dierenarts en geeft aan dat de houder een bekwame clinicus is die haar/zijn ervaring en expertise in het gekozen onderwerp heeft bewezen door het volgen van een opleidingstraject en het afleggen van een examen. Het behalen van een Certificate betekent echter niet dat de dierenarts in kwestie een specialist is. Een Certificate kan worden behaald door iedereen die werkzaam is in een (eerstelijns)praktijk en die een speciale interesse heeft voor een bepaald vakgebied, in casu voor cardiologie. Het Certificate in Cardiology werd uitgereikt door de Royal College of Veterinary Surgeons (www.rcvs.org.uk) en is het meest gekende Certificate met de langste traditie. Het is nu vervangen geworden door het Certificate in Advanced Veterinary Practice (CertAVP), een modulair systeem ter behaling van een postgraduaat kwalificatie. Maar ook bij andere opleidingsinstituten is het momenteel mogelijk een Certificate in Cardiology te behalen: het ES-VPS (European School of Veterinary Postgraduate Studies) reikt een General Practitioner Certificate in Cardiology (GPCert(Cardio)) uit gebaseerd op het volgen van modulaire trainingen, het bijhouden en rapporteren van klinische gevallen en afleggen van een examen op het einde van een periode van 1 tot 3 jaren (<https://www.esvps.org/p/en/examination/cardiology/>). Ook bij ESAVS (European School for Advanced Veterinary Studies) kan een Certificate of Small Animal Veterinary Practice in Cardiology (CSAVP Cardio) behaald worden door een vergelijkbaar parcours (5 weken cursus) af te leggen in een minimum van 2 jaar (<http://www.esavs.eu/certificate-introduction/>).

European Master of Small Animal Veterinary Medicine (Cardiology)

Bij ESAVS is het mogelijk een European Master of Small Animal Veterinary Medicine (Cardiology) (EMSAVM) te behalen. Het programma behelst een combinatie van theoretische lessen en praktische trainingen met thuisstudie tussen deze periodes. Bijkomend moet een register worden bijgehouden van alle praktische gevallen die gezien

Figuur 2: Gespecialiseerde respiratoire endoscopie suite met rhinoscopie, videobronchoscopie en thoracoscopie.

Figuur 3: Fluoroscopiezaal met geavanceerd anesthesiemateriaal en hemodynamische en ventilatoire monitoring.

Figuur 4: Transoesofagale echocardiografie ter begeleiding van transfemorale Patent Ductus Arteriosus embolisatie.

worden tijdens praktijkvoering en moet een Master thesis worden geschreven. Het Master diploma staat garant voor geavanceerde kennis in cardiologie maar staat nog steeds verre van het niveau van specialist. Het is eerder te vergelijken met een RCVS Certificate titel. Voor meer informatie: <http://www.esavs.eu/master-degree-cardiology/>.

HOE IS DE SITUATIE IN ONZE BUURLANDEN?

Groot-Brittannië

Het eerder besproken Certificate in Veterinary Cardiology (CertVC) kon

indertijd, na een minimum van 200 dagen opleiding in een erkend centrum (over een vijfjarige periode) en het maken van een dissertatie, opgevolgd worden -na examinatie- door het Diploma in Veterinary Cardiology (DVC). Het DVC is een kwalificatie die zowel kleine als grote huisdieren cardiologie omvatte. Deze kwalificatie is nu vervangen geworden door het Diploma van de respectievelijke Europese Colleges. Aktieve Diploma-houders die doorverwijzingen ontvangen kunnen een RCVS specialistentitel aanvragen mits het voldoen aan bijkomende criteria (www.rcvs.org.uk/life-long-learning/professional-accreditation/specialists-status/).

Figuur 5: Transjugulaire pacemakerimplantatie onder fluoroscopische monitoring.

Figuur 6: Ballon-dilatatie valvuloplastie van een pulmonalisstenose.

Frankrijk

In Frankrijk is het mogelijk, na het behalen van het diploma van Docteur en Médecine Vétérinaire, zich verder te specialiseren. De eerste stap naar specialisatie is het behalen van een CES (Certificat d'études supérieures) of een het CEAV (Certificat d'Etudes Approfondies Vétérinaires). Daarna kan een DESV (Diplômes d'Etudes Spécialisées Vétérinaires) behaald worden. Naast de klas-sieke weg is er ook een alternatieve manier om dit te bereiken, namelijk via 'Validation des Acquis de l'Expérience (VAE) waarbij een jury beslist over de de facto toekenning van de DESV-titel. Zowel dierenartsen die een DESV in cardiologie als het Diploma van het Europese/Amerikaanse college behaald hebben kunnen aanspraak maken, na het voorleggen en goedkeuren van een dossier, op de specialistentitel (<https://www.veterinaire.fr/>).

Duitsland

In Duitsland zijn er verschillende niveaus van specialisatie. De meest bekende manier is het behalen van de titel 'Specialist in Small Animal Medicine' (inclusief cardiologie) en wordt georganiseerd door de staat, meer bepaald door de zogenaamde 'Tierärztekammern'. In bepaalde deelstaten is het tevens mogelijk een 'Certification in Small Animal Cardiology' te bekomen. Belangrijk hierbij is dat er een wezenlijk verschil bestaat van deelstaat tot deelstaat

en dat deze certificates niet noodzakelijk in andere deelstaten erkend worden. Een andere organisatie is de zogenaamde "CC", Collegium Cardiologicum die certificaten aflevert aan dierenartsen na het volgen van een zeker programma en het afleggen van een test (<http://www.collegium-cardiologicum.de/>).

Nederland

De Nederlandse situatie is gelijk aan de Belgische: er zijn geen nationale kwalificaties in cardiologie mogelijk, de enige erkende titel is deze van European Specialist™ voor Europese Diplomates die registratie moeten aanvragen bij de KNMvD (Koninklijke Nederlandse Maatschappij voor Diergeneeskunde).

Ter conclusie, omwille van deze wildgroeit van kwalificaties is het belangrijk om zich te informeren en de eigenaar duidelijk te maken wat het expertiseniveau is van de dierenarts waar U naar doorverwijst. Dat vermijdt misverstanden en vooral ontgoochelingen als Uw klant van een kale reis terugkomt.

De eigenaar moet dan maar zelf, op basis van die informatie, zijn budget- net als de afstand die hij wilt overbruggen- in acht nemende, een beslissing maken wie hij wenst te consulteren. Er kan U dan niets verweten worden.

Aan een consultatie bij een specialist™ in

de privé hangt natuurlijk een prijskaartje en niet iedere eigenaar is bereid dat te spenderen.

Maar hoe zou U zelf reageren als U te weten komt dat Uw huisarts - waarschijnlijk ter goeder trouw - U of Uw familieleden niet heeft doorgestuurd naar een specialist-cardioloog maar een zelf verklaarde "expert"? ●

Wie is
Dr Nicole
Van Israël

- DVM, CESOphT, CertSAM, CertVC, Diplomate ECVIM-CA (Cardiology), MSc, MRCVS
- Diplomate of the European College of Veterinary Internal Medicine- Companion Animals (Cardiology)
- EBVS® European Veterinary Specialist in Small Animal Cardiology
- MSc in Congenital Cardiology (University of Edinburgh)
- c/o ACAPULCO
- Animal CardioPulmonary Consultancy Masta 11, BE-4970 Stavelot, Belgium
Tel +32-(0)80-517451
Fax + 32-(0)80-511751
e-mail:
nicolevanisrael@acapulco-vet.be
www.acapulco-vet.be